

Budgetskrivelse 2026

Fritidsnämnden

Innehållsförteckning

Sammanfattning	3
Förändringar i omvärlden.....	4
Förändring och utveckling av nämndens verksamhet	15
Kommunbidrag	22
Begäran om investeringsram.....	27
Investeringsram	27

Bilagor

Bilaga 1: Budgetskrivelse 2026, Stiftelsen Malmö Sommargårdar

Sammanfattning

Budgetskrivelsen utgör nämndens förslag till budget som föreläggs kommunfullmäktige avseende budgetåret 2026 med plan för 2027–2028. För investeringarna har rapporten ett längre tidsperspektiv, 2026 med plan för 2027–2031.

Nämnden erbjuder ett brett utbud för att alla Malmöbor ska ha tillgång till en meningsfull fritid. Föreningslivet i Malmö är rikt och erbjuder allt från idrott, natur och kultur till sociala aktiviteter. Nämndens utbud behöver upplevas attraktiv för många olika människor. Det här ställer krav på att förstå och bemöta olika livsstilar, subkulturer, preferenser och behov.

Jämlik fritid är en del av nämndens grunduppdrag och all verksamhet ska bedrivas utifrån likvärdighet med grund i mänskliga rättigheter och barnrätt. Det går inte att överskatta betydelsen av ett starkt föreningsliv för en attraktiv stad och ett levande demokratiskt samhälle. Det civila samhällets engagemang är en viktig del av stadens välfärd och nämndens stödsystem är en viktig faktor för ett starkt föreningsliv.

Nämnden fortsätter arbeta för att skapa fler gemenskaper så som ett aktivt föreningsliv, fritidsgårdar, mötesplatser och främjande aktiviteter. Ett aktivt föreningsliv och deltagande i kulturella aktiviteter kan motverka ohälsa och är en förutsättning för demokratisk delaktighet och utvecklingen av det demokratiska samtalet.

Under 2026 förstärks samverkan med funktionsstödsnämnden och kulturnämnden för att göra stadens kultur- och fritidsutbud mer tillgängligt för Malmöbor med funktionsnedsättning. Samverkan fokuserar på öka Malmöbornas kännedom om det befintliga tillgänglighetsanpassade utbudet av kultur och fritidsaktiviteter som arrangeras i staden. Samt att ytterligare förbättra tillgängligheten och deltagandet i aktiviteter så att alla Malmöbor kan erbjudas en aktiv fritid och bättre hälsa. 2026 ska vara ett år då personer med intellektuell funktionsnedsättning tar mer plats i Malmö.

För att kunna möta nämndens långsiktiga uppdrag med jämlikt deltagande, trygga mötesplatser och meningsfull tillvaro krävs långsiktig finansiering. Satsningar såsom Ung i risk och lovverksamhet kan med fördel göras permanenta. Styrning genom årliga satsningar riskerar att skapa en ryckighet och kortsiktiga insatser som i värsta fall leder till en projekttrötthet som inte gynnar verksamhet eller målgrupp. En långsiktig finansiering leder även till en effektivisering i bättre planeringsförutsättningar och minskad administration.

Det osäkra omvärldsläget utgör risker för återhämtning i svensk ekonomi. Enligt Sveriges kommuner och regioners (SKR) prognos kommer lågkonjunkturen att hålla i sig längre, vilket får effekter på kommuner och regioner. Säkerhetsläget, oförutsebar amerikansk politik, upprustning i Europa samt extremväder till följd av klimatförändringar är omständigheter som skapar ekonomisk osäkerhet. Det lågkonjunktur som Sverige befinner sig i just nu kommer därmed bestå ytterligare en tid.

Förändringar i omvärlden

Här besvarar nämnden följande frågeställningar:

- Vilka viktiga beslut, händelser och förändringar i omvärlden förväntas påverka nämndens verksamhet under 2026 och framåt, samt på vilket sätt?
- Vilka förändringar ser nämnden behov av i Malmö stad som helhet som skulle möjliggöra förbättringar i den egna verksamheten? Hur kan nämnden bidra till att underlätta måluppfyllelsen och/ eller minska nettokostnaderna för Malmö stad som helhet?

Nationella uppdrag och utredningar inom fritidssektorn som berör nämndens verksamhet

Förbättrad konkurrens i offentlig och privat verksamhet

Den 7 mars tog regeringen emot betänkandet Förbättrad konkurrens i offentlig och privat verksamhet, SOU 2025:22. Utredningen föreslår en ny lag om offentlig säljverksamhet med skärpta bestämmelser som ersätter de nuvarande reglerna i konkurrenslagen. Utredningen föreslår att reglerna ska träda i kraft den 1 augusti 2026. Nämnden bedriver verksamhet i form av gym och café som skulle kunna påverkas av skärpta bestämmelser och följer utvecklingen av lagförslaget.

Fördjupad analys av kostnaderna för barn och unga i föreningsidrott

Regeringen har gett Centrum för idrottsforskning (CIF) i uppdrag att under 2025 analysera kostnaderna för barn och unga att delta i föreningsidrott. Analysen ska fokusera på hur kostnadsutvecklingen påverkar barns och ungas möjlighet till idrottande samt ideella idrottsföreningars verksamhet. CIF ska också studera effekterna av ökad professionalisering och kommersialisering inom idrotten, särskilt för barn- och ungdomsidrott, och hur detta påverkar föreningars ekonomi. Dessutom ska CIF lyfta fram goda exempel på hur kostnader kan hållas nere. Uppdraget ska redovisas senast 15 april 2026.

Satsning på friluftsliv för äldre personer

Regeringen har i budgetpropositionen för 2025 avsatt sju miljoner kronor per år till och med 2027 för att friluftsföreningar ska kunna genomföra friluftslivsverksamhet för äldre personer. Svenskt Friluftsliv ska till Regeringskansliet senast den 31 mars 2026 lämna in en slutrapport.

Boverket ska öka kunskapen om planering och gestaltning av idrottsanläggningar

Tillgång till anläggningar och idrottsmiljöer är en avgörande faktor för att kunna bedriva idrottslig verksamhet. Regeringen har gett Boverket i uppdrag att samla in, redovisa och sprida lärande exempel om planering och gestaltning av idrottsanläggningar. Boverket ska lämna en redovisning av uppdraget till Regeringskansliet senast den 31 mars 2026.

Regeringen vill motverka tidig selektering inom idrotten och skapa plats för fler

Regeringen har beslutat om nya riktlinjer för statens bidrag till idrotten för 2025. Dessa riktlinjer fokuserar på att motverka tidig selektering och främja en mer inkluderande och jämlik idrottsrörelse. Sveriges Riksidrottsförbund (RF) ska redovisa insatser och resultat av detta arbete, inklusive antalet deltagande barn och ungdomar, effekterna i utsatta områden, och integreringen av personer med funktionsnedsättning, särskilt de med neuropsykiatrisk funktionsnedsättning.

Offentligt erkännande av ungas insatser ska stärka incitament för att delta i föreningslivet

Regeringen gav i oktober 2023 i uppdrag att analysera och föreslå hur unga personers ideella engagemang kan erkännas offentligt. I promemorian "Underlätta, utbilda, uppskatta – så erkänns ungas ideella engagemang" föreslås följande:

- Länsstyrelserna ska inrätta ett årligt ungdomspris för att uppmärksamma ungas ideella insatser.
- Ungdomsorganisationer ska kunna söka medel för ledarutbildningar och mentorskapsprogram.
- Ungas åsikter ska inkluderas mer i statliga utredningar och beslutsprocesser.
- Folkbildningsrådet ska etablera ett system för digitala mikromeriter för att synliggöra ungas erfarenheter.
- Skolverket ska ta fram ett nationellt skolutvecklingsprogram om föreningskunskap för grundskolan.

Kompletterande insatser inför införandet av fritidskort för barn och unga
Fritidskortet ska ge barn och unga i åldrarna 8–16 år ökad tillgång till idrott, kultur, friluftsliv och annat föreningsliv. Det ska innehålla ett värde som kan användas som betalning för fritidsaktiviteter inom till exempel idrottsrörelsen, friluftorganisationer och andra organisationer inom civilsamhället och kulturområdet. Beloppets storlek kommer att ha en differentierad utformning för att särskilt stötta barn och unga i socioekonomiskt utsatta hushåll att ta del av fritidsaktiviteter. Barn och unga med funktionsnedsättning eller andra behov av särskilt stöd ska uppmärksammas så att fritidskortet kommer dem till godo i lika stor utsträckning som för andra barn och unga. Fritidskortet införs under hösten 2025.

Uppdrag till Folkhälsomyndigheten att ta fram en nationell strategi mot ofrivillig ensamhet

Under 2023 gav Regeringen i uppdrag till Folkhälsomyndigheten att genomföra en kartläggning i syfte att utveckla kunskapen om ofrivillig ensamhet och dess konsekvenser. Utifrån kartläggningen tog Folkhälsomyndigheten fram en nationell strategi för att beskriva hur arbetet mot ensamhet kan förstärkas. Strategin beskriver hur olika aktörer i samhället kan arbeta för att bidra till att minska ensamhet och öka gemenskap.

MUCF får i uppdrag att stärka förutsättningarna för att skapa mötesplatser för unga hbtqi-personer

MUCF fick under 2023 i uppdrag att stärka förutsättningarna att skapa och bibehålla fysiska och digitala mötesplatser för unga hbtqi-personer. Den nya kartläggningen visar att många olika aktörers uthålliga insatser har gett resultat över tid. Det finns nu fler mötesplatser för unga hbtqi-personer i fler kommuner i Sverige där de kan träffa och utbyta erfarenheter med andra unga, möta trygga inkluderande vuxna och stärkas i sin identitet. Men trots framstegen visar kartläggningen att många unga hbtqi-personer fortfarande saknar en tillgänglig och nära mötesplats.

Fördjupad analys av det ideella engagemanget och kartläggning av tillgång till idrottsanläggningar

Regeringen gav Centrum för idrottsforskning (CIF) i uppdrag att under 2024 genomföra en fördjupad analys av det ideella engagemanget inom idrottsrörelsen, hur det har utvecklats över tid och vilka utmaningar och möjligheter det innebär för idrottsrörelsen. Uppdraget redovisades i april 2025 med antologin Jag ställer upp, som beskrivs mer under rubriken *Ökade kostnader för deltagande driver ojämlikhet*.

Ekonomisk utveckling internationellt och nationellt

Det osäkra omvärldsläget utgör risker för återhämtning i svensk ekonomi. Enligt SKR:s prognoser kommer lågkonjunkturen att hålla i sig längre, vilket får effekter på kommuner och regioner. Säkerhetsläget, oförutsebar amerikansk politik, handelskonflikt, upprustning i Europa samt extremväder till följd av klimatförändringar är omständigheter som skapar ekonomisk osäkerhet. Tidigare har SKR prognostiserat en återhämtning 2026, våren 2025 har börjat turbulent ur ett ekonomiskt perspektiv, framför allt har global handelskonflikt eskalerat vilket innebär att hela den internationella ekonomin är i gungning. Detta dämpar den ekonomiska aktiviteten i Sverige och omvärld. Det lågkonjunktur som Sverige befinner sig i just nu kommer därmed bestå ytterligare en tid.

På arbetsmarknaden syns en svag återhämtning, där sysselsättningsgraden ökar något men arbetslösheten förblir fortsatt hög både under 2025 och 2026, och bedöms stiga till 8,8 procent under 2025.

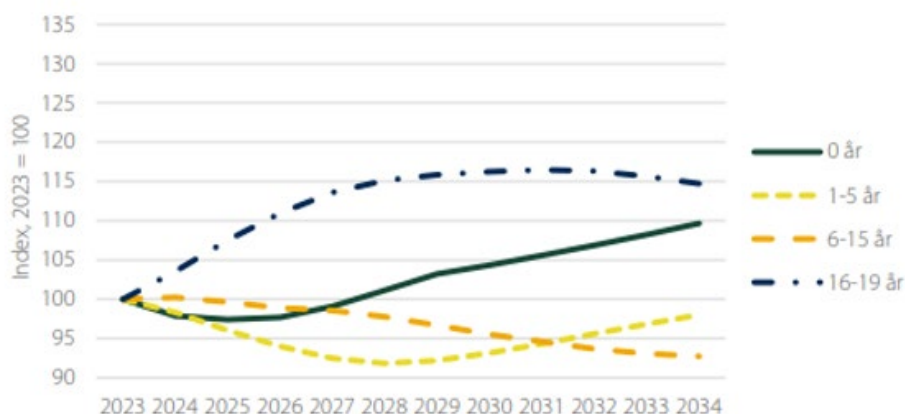
Sveriges kommuner har haft två tuffa år med stora underskott där orsakerna bland annat var höga pensionskostnader till följd av inflation och ökade räntekostnader. Efter två år av real urholkning pekar prognosen på en återhämtning under 2025. Prognosen är att inflationen ligger kvar nära målnivån de närmaste åren, vilket medför att pensionskostnaderna bedöms vara mer stabila de närmaste åren. Det finns dock betydande ekonomiska och geopolitiska risker i omvärlden som kan ändra denna bild. Minskade pensionskostnader och ökat skatteunderlag bidrar till förbättrade resultat under 2025 och 2026. Det som kvarstår är utmaningarna med finansiering av investeringar och hantering av demografiska förändringar, en åldrande befolkning ställer krav på omställning i många kommuner till följd av ökade resurskostnader.

Befolkningsprognos

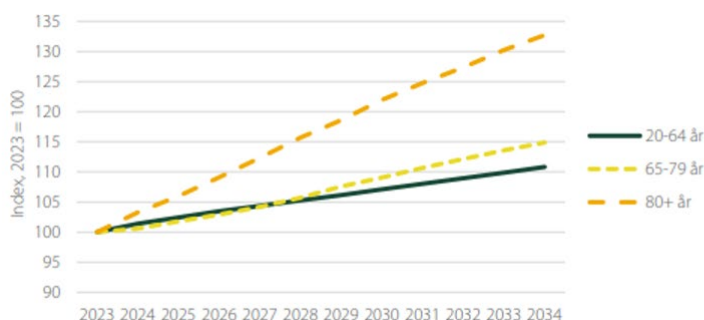
Stadens befolkningsprognos visar kommande förändringar för malmöbor och specifikt nämndens tre prioriterade målgrupper, barn och unga 4–25 år, personer med funktionsnedsättning och äldre.

I slutet av 2033 förväntas det finnas 397 000 Malmöbor, vilket är 40 000 fler än 2022 och en ökning med 3 600 invånare per år. Snabbast förväntas gruppen 80 år eller äldre att växa (+32 procent), följt av gruppen unga i gymnasieåldern (+23 procent).

De yngre barngrupperna ser inte samma snabba tillväxt som för de i gymnasieåldern. Gruppen i förskoleåldern förväntas vara ungefär lika stor om 10 år som idag, och gruppen i grundskoleålder till och med något mindre än idag.

Figur 1 Index (2023=100) för befolkningsutvecklingen för planeringsåldrarna, 0–19 år.
Källa: stadskontoret.

Figur 2 Index (2023=100) för befolkningsutvecklingen för planeringsåldrarna, 20 år och äldre. **Källa:** stadskontoret

Dessa förändringar i befolkningen ställer nya krav på planering och prioriteringar i hela välfärdssystemet. För fritidsnämnden innebär en förändrad åldersstruktur att behoven och förväntningarna hos målgrupperna förskjuts. Minskade barnkullar kan på sikt innebära minskat tryck på vissa verksamheter, medan en växande äldre befolkning ökar behovet av äldreomsorg och anpassade insatser för att främja en meningsfull fritid för seniorer. Fritidsnämnden behöver i detta sammanhang arbeta alltmer utifrån ett livsloppsperspektiv – där fritid ses som en resurs genom hela livet.

Att ungdomar som grupp ökar samtidigt som antalet aktiva i idrotts- och fritidsaktiviteter sjunker drastiskt från 12 års ålder innebär att fritidsnämnden särskilt behöver bevaka ungdomars preferenser och behov samt skapa ett fritidsutbud som är relevant och tilltalande för gruppen.

Påverkan på demografikompensation över tid

Utifrån den nuvarande demografiberäkningen och befolkningsprognos så kommer demografikompensationen att minska framåt. En översyn av beräkningsgrunderna är pågående och vilken effekt det får är inte känt i nuläget.

Nämndens demografikompensation har historiskt fördelats till mestadels anläggningsutveckling. Nämnden har sedan 2013 byggt 16 sporthallar och 22 konstgräsplaner, varav 8 helt nya. Denna utbyggnad har skapat attraktiva anläggningar för malmöborna och fått ned antal aktiva från anläggningar med hög beläggningsgrad och nyttjande.

Nämndens fokus framåt är att fylla dessa anläggningar med aktivitet och öka andelen aktiva malmöbor. I nuläget gör nämnden bedömningen att ökat deltagande inte nödvändigtvis behöver innebära en utökning av bidragsbudgeten, utan att justeringar kan göras inom ram för att möta förändringar i demografi och ojämlikt deltagande. Men om demografikompensationen minskar framåt så minskar nämndens ekonomiska utrymme för anläggningar vilket påverkar nämndens befintliga ram. Nämnden kommer i större utsträckning att behöva omfördela medel inom den befintliga ekonomiska ramen och därmed tvingas göra större prioriteringar vilket kan ge negativ påverkan. Nämndens bedömning är att nämnden kan komma behöva kompenseras för att hantera efterfrågan.

Flexibla och omställningsbara anläggningar

Befolkningsutvecklingen och förändrade fritidsvanor förutsätter att nämnden planerar för yteffektiva anläggningar som möjliggör för olika aktivitetstyper. Det handlar om att anpassa såväl innehåll som funktion utifrån livets olika skeden och att se över hur befintliga lokaler kan anpassas eller omfördelas över tid.

I utveckling av anläggningar, lokaler och mötesplatser tas stor hänsyn till att dessa funktioner ska vara öppna, multifunktionella och tillgängliga för alla. De demografiska förändringarna ställer nya krav på hur fritidssektorns lokaler och anläggningar planeras, nyttjas och utvecklas. Hyllie sportcenter är gott exempel på sådan multianläggning som erbjuder brett utbud av aktiviteter inom samma tak och når en bred målgrupp i såväl närområdet som i staden.

En flexibel anpassning av fritidssektorns platser är en förutsättning för att möta Malmös demografiska framtid.

Fritidsnämndens lokalbehov och anläggningsutveckling påverkas inte enbart av malmöbornas fritidsvanor utan också av andra nämnders behov och beslut. Mycket av fritidssektorns anläggningsutveckling styrs i praktiken av skolornas behov. Det innebär att fritidssektorn i dag har begränsade möjligheter att driva anläggningsutveckling på egna initiativ, vilket kan utgöra ett hinder i mötet med nya målgrupper.

Nämndens sporthallar, simhallar och ishallar är hårt belastade av besökare från såväl inom staden som besökare från andra kommuner. Nämnden bygger omställningsbara anläggningar, men processen tar tid och kommer med en kostnad som den senaste åren ökat markant. Nämnden efterlyser en nationell investeringsfond för idrottsanläggningar. En fond som kommuner och föreningar kan använda för att möta det växande behovet av anläggningar och som bidrar till att utjämna skillnader, som skapar fler möjligheter och gör att barn över hela landet kan hitta sin plats inom idrotten.

Ökade kostnader för deltagande driver ojämlikhet

Den svenska idrottsrörelsen är den största organiserade formen av fritidsverksamhet för barn och ungdomar i Sverige. Vad gäller barn mellan sex och tolv år är cirka 70 procent medlemmar i en idrottsförening. Men att ha barn som deltar i föreningsidrott är också förenat med kostnader – avgifter, utrustning, resor med mera – som kan bli en ekonomisk börda för familjer och riskera att exkludera barn från idrott. Ökade kostnader och minskande tillgänglighet utmanar idrottens mål och princip om allas rätt att vara med. Det är därför viktigt att följa kostnadsutvecklingen över tid och få en förståelse för hur kostnaderna påverkar barns möjligheter till idrott i förening. Det behövs en större samverkan mellan aktörer inom idrottsrörelsen, den kommersialiserade idrotten, kommuner och stat för att långsiktigt hålla tillbaka ökningen av kostnader.

I konsumtionskulturens snabbt föränderliga miljö spelar fritiden en allt större roll som social markör och för utvecklingen av ungas identitet.

Tävlingsidrotten har hög status i samhället och inom ungdomskulturen. I forskning [1] framkommer att idrottens höga status har fortsatt driva på kommersialiseringen av barn- och ungdomsidrotten i Sverige. Utvecklingen har gjort att fler privata aktörer har kommit in i barn- och ungdomsidrotten och att det skapats en kommersiell marknad. Även idrottsföreningarna har intressen i den kommersiella utvecklingen, i synnerhet i verksamhet som gynnar barns och ungas idrottsliga utveckling, och många föreningar anordnar egna kommersiella aktiviteter. Att avgifterna har ökat så markant beror bland annat på ett ökat nyttjande av betalda ledare samt svårigheter att få tillgång till lokaler.

Vidare tillkommer professionaliserings- och kommersialiseringsprocesser i framför allt barn- och ungdomsidrotten, som oundvikligen gynnar familjer med god ekonomi. Detta förstärker en redan utbredd socioekonomisk ojämlikhet i ungas möjlighet att delta. Antalet kommersiella aktörer som erbjuder idrottsaktiviteter har ökat och kan vara på väg att förändra de förutsättningar idrottsföreningar bedriver sin verksamhet i. [2] Det vill säga privata aktörer erbjuder delvis likvärdig aktivitet för en kostnad men kräver inte ett ideellt engagemang av familjen.

I centrum för idrottsforsknings rapport *Jag ställer upp*, framgår att högre krav på ledare, tunnare rekryteringsbas och okunskap om vad det innebär att vara ideell hotar idrotten som folkrörelse. Vilket utmanar nämndens och idrottsrörelsens syn på det ideella engagemanget som en demokratisk och bred folkrörelse. Att engagera sig ideellt är att frivilligt ingå i ett socialt

sammanhang där verksamhet bedrivs och utvecklas i demokratiska processer, och i dialog med andra. Att engagera sig ideellt har ett egenvärde. De som utför ett ideellt arbete i en idrottsförening bidrar nämligen inte enbart med sin tid – de manifesterar även en vilja att åstadkomma något, att påverka och att ta ansvar.

Nämndens arbete med jämlikhet och mänskliga rättigheter

Fritidsnämnden har i uppdrag att arbeta för att alla Malmöbor ska ha möjlighet till en meningsfull fritid. Forskning och utredningar visar dock att den ojämlikhet som genomsyrar samhället i stort även syns inom de olika verksamheter som nämnden ansvarar för och stöttar. Därför blir det kompensatoriska uppdraget – att kompensera för strukturella ojämlikheter – en del av kärnuppdraget. Nämnden har beslutat en strategi för jämlikhetsarbetet för att säkerställa att jämlikhet fortsätter vara en grundläggande princip i verksamheten.

Strategin visar riktningen för arbetet med att motverka ojämlikhet och främja rättighetsbaserad jämlikhet, att alla människor har samma värde och rättigheter men att lika behandling av alla människor kan leda till mer ojämlikhet.

Delaktighet och inflytande

Jämlik fritid handlar om att alla ska ha samma möjligheter att forma sin egen fritid. Det förutsätter en jämn fördelning av makt, inflytande och resurser. I takt med samhällets utveckling ställs allt högre krav på att nämnden i samverkan med civilsamhälle och andra aktörer skapar bättre förutsättningar för deltagande på lika villkor. Det är nödvändigt att belysa olika förutsättningar för att lyfta behov och peka på strukturella problem.

Jämlik fritid är en del av nämndens grunduppdrag och all verksamhet ska bedrivas utifrån likvärdighet med grund i mänskliga rättigheter och barnrätt. Nämnden erbjuder ett brett utbud för att alla Malmöbor ska ha tillgång till en meningsfull fritid och arbetar aktivt med att undanröja strukturella hinder för att delta.

Nämnden förstärker insatser för de föreningar och civilsamhällesorganisationer som bedriver verksamhet som idag inte passar in i rådande strukturer och system samtidigt som stödet till föreningsliv, mötesplatser och egen verksamhet behöver utvecklas utifrån de lokala behov som råder. Detta för att möjliggöra att fler Malmöbor får en meningsfull fritid, stannar kvar i aktivitet och hittar sitt sammanhang.

Förståelse för målgrupperna

Nämndens utbud behöver upplevas attraktiv för många olika människor. Det här ställer krav på att förstå och bemöta olika livsstilar, subkulturer, preferenser och behov. Medborgardialoger och andra strukturerade möjligheter för invånare och besökare att ge feedback, är viktiga verktyg och förväntas också alltmer av invånarna. Att ha förståelse för målgruppens behov är nyckeln till framgång. Fritidsnämnden har tradition av att samverka med universitet samt ta del av relevant forskning för att följa utveckling inom fritidssektorn.

Ung livsstil

Studien Ung livsstil har fritidsnämnden varit uppdragsgivare för i Malmö 1990, 1996 och 2015 samt i samverkan med kulturnämnden 2019/2020. Ung livsstil bidrar med viktig kunskap om målgruppen barn och unga med möjlighet att stärka inte bara den egna nämnden, utan staden som helhet. Under 2025 genomförs en uppföljande Ung livsstilundersökning i mellanstadiet, högstadiet och gymnasiet som bidrar med värdefull kunskap från målgruppen i arbetet framåt.

Under hösten 2024 genomförde nämnden för första gången Ung livsstil för elever i anpassad skola (tidigare särskola). I studien undersöks ungdomars preferenser, deltagande i fritids- och kulturaktiviteter fysisk aktivitet, läsvanor, hälsa och besvär. I den första genomgången av resultaten uppmärksammas gymnasietjejeers låga självskattade psykiska hälsa. I gymnasiet är skillnaderna i psykosomatiska besvär mycket stora mellan könen. 9 procent av killar och 51 procent av tjejer har i gymnasiet haft minst två psykosomatiska besvär nästan varje dag.

Vidare framkommer i studien i vilken liten utsträckning tjejer motionerar minst två gånger i veckan så de blir svettiga, endast 20 procent av tjejer medan 60 procent av killar. I den kommande rapporten undersöks närmare likheter och olikheter mellan ungdomar i anpassad skola och ungdomar i ordinarie skola. Rapporten används som underlag för nämndens samarbete med skolnämnderna.

Nämnden arbetar med medskapande arbetssätt för att fånga upp målgruppens behov. Genom skapandet av ett expertråd kan fritidsgårdsbesökare ungdomar vara rådgivare i verksamhetens utveckling. Enkäten Unga röster, som genomförs under hösten 2025 i samverkan med arbetsmarknads- och socialnämnden, bidrar till värdefulla insikter om ungas vardag utifrån de ungas bostadsområde.

Gruppen äldre är den snabbast växande åldersgruppen i Malmö och samverkan med Hälsa-vård-och omsorgsnämnden fortsätter kring målgruppens hälsa.

Nämnden anpassar verksamheten för att möta ökad efterfrågan från målgruppen till exempel genom anpassning av Bulltofta rekreatiomsområdets gym för målgruppen.

Genom att Malmö har beviljats medlemskap i Världshälsoorganisationens (WHO) Global Network for Age-friendly Cities and Communities (GNAFCC) kan ökade kunskaper om och från målgruppen sprids i staden så att insatser från olika nämnder kan förstärka varandra. En utredning kommer att genomföras under 2026 för att öka kunskapen och bättre kunna möta Malmös äldre befolkning och deras behov av fritidsinsatser.

Samverkan för att skapa jämlik tillgång till nämndens anläggningar

Genom att tydliggöra ansvarsfördelningen och hitta överlappande verksamhet mellan stadens nämnder kan staden som helhet erbjuda ett bredare utbud för Malmöborna och använda resurser effektivt. Nämnden ser behov av att fortsätta arbeta gemensamt för att möjliggöra för de Malmöbor som idag inte deltar i det kommunalt subventionerad kultur- och fritidsutbudet att kunna ta del av utbudet i större utsträckning.

Under 2026 förstärks samverkan med funktionsstödsnämnden och kulturnämnden för att göra stadens kultur- och fritidsutbud mer tillgängligt för Malmöbor med funktionsnedsättning. Samverkan fokuserar på öka Malmöbornas kännedom om det befintliga tillgänglighetsanpassade utbudet av kultur och fritidsaktiviteter som arrangeras i staden. Samt att ytterligare förbättra tillgängligheten och deltagandet i aktiviteter så att alla Malmöbor kan erbjudas en aktiv fritid och bättre hälsa. 2026 ska vara ett år då personer med intellektuell funktionsnedsättning tar mer plats i Malmö. Detta ska nämnderna arbeta för tillsammans med civilsamhället genom till exempel Funkisfestivalen och Special Olympics. Samt nämndens fritidsgårdsverksamhet Funka och satsning på simskola för elever i anpassad skola. Personer med funktionsnedsättning är en prioriterad målgrupp för nämnden sedan flera år och satsningarna är ett sätt att medvetet fördela ekonomiska och personella resurser utifrån nämndens kunskap om ojämlikhet i staden.

Vidare samarbetar nämnden med Parasportförbundet för att stärka och prioritera tillgänglighetsfrågor för personer med funktionsnedsättning i Malmö med fokus på stadionområdet, evenemang samt att öka tillgängligheten i befintliga anläggningar och säkra byggprocesser vid nybyggnation eller ombyggnation.

Nämnden har ett upparbetat samarbete med föreningar såsom RF/SISU och Parasportförbundet för att erbjuda ett brett utbud av aktiviteter för målgruppen samt kompetensutveckling av nämndens medarbetare.

Samverkan med olika aktörer är av störst vikt för att lyckas i fritidsgårdarnas uppdrag. Verksamheten deltar i flera förvaltningsövergripande samverkansgrupper med aktörer så som räddningstjänsten, polisen och civilsamhället. Malmö fritidsgårdar är med i Örat mot marken och i olika SSPF grupper (Skola -Socialtjänst -Polis – Fritid). Fritidsgårdsverksamheten kommer under 2026 att delta i utvecklingsarbetet Trygga barnet tillsammans med förskole-och skolnämnderna.

Nämndens arbete med folkhälsa såsom hälsosam livsstil, fysisk rörelse och psykisk hälsa måste ske i nära samarbete med skolnämnderna.

För att nå effekt krävs långsiktiga satsningar

För att kunna möta nämndens långsiktiga uppdrag med jämlikt deltagande, trygga mötesplatser och meningsfull tillvaro krävs långsiktig finansiering. Styrning genom årliga satsningar riskerar att skapa en ryckighet och kortsiktiga insatser som i värsta fall leder till en projekttrötthet som inte gynnar verksamhet eller målgrupp. En långsiktig finansiering leder även till en effektivisering i bättre planeringsförutsättningar och minskad administration.

För 2025 fick nämnden medel för att etablera ett mobilt team och införa söndags- och helgöppet inom fritidsgårdsverksamheten. Nämnden ser fortsatt behov av att förstärka verksamheten och erbjuda Malmöns unga en trygg och strukturerad miljö även under årets röda dagar. Permanenta medel är avgörande för att möta målgruppens efterfrågan och säkerställa ökat öppethållande under årets alla dagar. Såväl som en fortsatt god

samverkan med arbetsmarknad-och socialnämnden och skolnämnderna.

Under senare år har fritidsnämnden, tekniska nämnden och kulturnämnden erhållit särskilda medel för lovsatsningar, dessa medel skulle med fördel kunna permanentas för att långsiktigt erbjuda flera barn och unga trygga och ledarledda aktiviteter under loven.

Nämndens bidrag till klimatomställningen

Nämnden arbetar med olika tekniska lösningar och arbetssätt för att dra nytta av teknikens framsteg. Genom användning av städrobotar, automatisk bevattning och sensorstyrd belysning kan nämnden utvärdera om lösningarna är kostnadseffektiva och samtidigt bidrar till en hållbar miljö.

Klimatförändringarna bidrar till risk för såväl ökad torka som för kraftiga skyfall. Nämndens anläggningar behöver klara av längre perioder utan regn likväl som perioder med kraftig nederbörd som faller under en kort period. För att hantera dessa utmaningar arbetar nämnden tillsammans med bland annat servicenämnden, med skyfallsplaner samt ser över vattenuppsamling för att kunna tillvarata på regnvatten för bevattning av till exempel fotbollsplaner och tennisplaner.

Utfasning av konstgräs

EU har beslutat att gummigranulat i konstgräsplaner ska fasas ut fram till 2031. Nämnden deltar aktivt i stadens revidering av handlingsplan för utfasning av konstgräsplaner med gummigranulat samt är drivande i det nationella Kommunernas konstgräsnätverk, som verkar för ökad kunskapsspridning mellan kommuner och andra aktörer inom konstgräsområdet.

Nämnden har nått slutet av en period med utökad anläggning av nya konstgräsplaner. Framåt kommer fokus vara på att renovera äldre planer, där förutom utbyte av konstgräset, även större insatser kan krävas med bärlager och dränering. Via anläggning av nya, planerade konstgräsplaner är ifyllnaden sand och vid renovering av planer så återanvänds delar av gummigranulatet. På sikt kommer nämnden att sikta mot att gå mer mot cirkuläritet genom köp av återbrukat material och möjlighet att skicka uttjänt material för förädling och återanvändning.

Rekreatiomsområden som gröna lungor i staden

Det är viktigt i en växande stad att vara mån om de gröna ytorna. Nämnden utvecklar de värden som natur och landskap kan bidra med för att få långsiktigt hållbara livsmiljöer, både för människor och biologisk mångfald. Malmöborna tillgång till natur och gröna miljöer i staden är bland annat genom nämndens rekreatiomsområden och idrottsplatser.

Under 2025 invigs det nya naturcentret i Torup, en plats där besökare i alla åldrar ska få utforska och uppleva Bokskogens unika naturvärden och Öresunds funkis är fortsatt en viktig anläggning för att alla Malmöbor ska ha möjlighet till simkunnighet och svalka under varma sommandagar.

[1-2] Hertting, K, Wagnsson, S (2024) Smakar det så kostar det.
Riksidrottsförbundets FoU-serie 2024:5, Segnestam Larsson, OO (2024)
Barn- och ungdomsidrottens prislapp: Vem bär ansvaret? En studie av

ansvaret för kostnadsutvecklingen för barn och ungdomar att idrotta i förening 2009 till 2023.

Förändring och utveckling av nämndens verksamhet

Här besvarar nämnden följande frågeställning:

- Vilka verksamhetsförändringar, effektiviseringar eller kvalitetsutveckling pågår eller planeras inom nämnden framöver? Beskriv även förändrade arbetssätt och/eller samarbete med andra som leder till förbättrad kvalitet och/eller minskade kostnader.

Trygghet högre upp på dagordningen

Samhället förändras snabbt och komplexiteten ökar. Behovet av att se på olika samhällsutmaningar och skeenden ur flera perspektiv ökar. Oroligheter såsom gängkriminalitet och hög inflation nationellt, och ett säkerhetspolitiskt osäkert läge internationellt, har flyttat trygghetsfrågor högt upp på den politiska agendan. Säkerhet och beredskap har seglat upp som några av de absolut viktigaste politiska frågorna. I och med det breddas även fritidsnämndens frågor och närmar sig mer än tidigare frågor som angränsar andra nämnders uppdrag så som till exempel omsorg om unga, socialt förebyggande arbete och hållbar stadsutveckling. Behovet av samverkan och samarbete ökar för att staden ska kunna ta sig an de komplexa utmaningar som följer globala skeenden som påverkar det lokala i Malmö. I en tid av ökande samhällsklyftor, polarisering och minskande demokratiskt utrymme blir fritiden en särskilt viktig demokratisk arena.

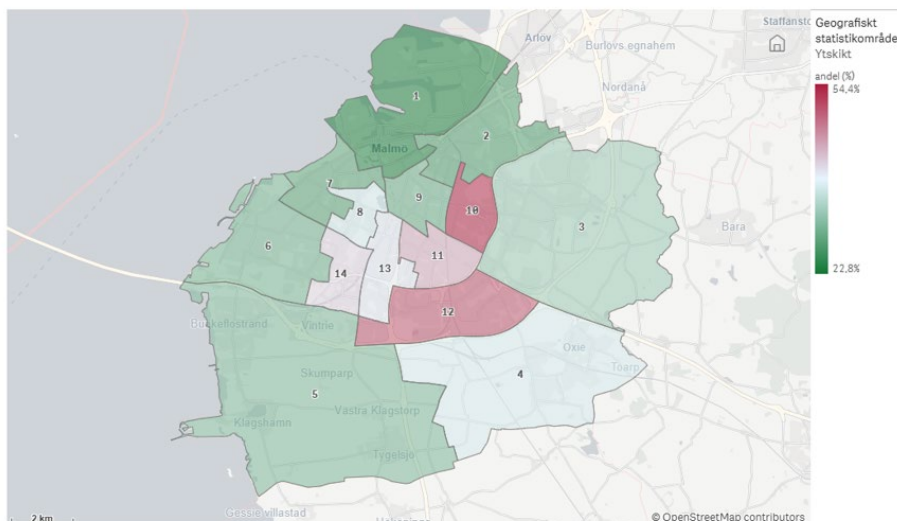
Malmö Möts är ett koncept för att samla, synliggöra och stärka stadens arbete med demokrati, mänskliga rättigheter och antirasism. Genom samverkan med civilsamhälle, politik, akademi och internationella aktörer skapas en plattform för kunskapsutbyte, ungas engagemang och gemensam utveckling. Malmö Möts samordnas av kommunstyrelsen och ska bidra till målet att göra Malmö till världens mest demokratiska stad. Fritidsnämnden engagerar sig aktivt i arbetet för att säkerställa att demokratifrågor integreras i det dagliga arbetet, når alla målgrupper och stärker invånarnas delaktighet och förtroende. Malmö Möts utgör därför en viktig prioritering under kommande år och är en del av nämndens rättighetsarbete och implementering av jämlikhetsstrategi.

Fritid som möjliggörare för ökad tillit

Föreningslivet i Malmö är rikt och erbjuder allt från idrott, natur och kultur till sociala aktiviteter. Det går inte att överskatta betydelsen av ett starkt föreningsliv för en attraktiv stad och ett levande demokratiskt samhälle. Det civila samhällets engagemang är en viktig del av stadens välfärd och nämndens stödsystem är en viktig faktor för ett starkt föreningsliv.

Utvecklingen av framtidens Malmö handlar i hög grad om att lyckas motverka den ojämlikhet mellan medborgarna som idag växer inom flera områden. Jämlikhet bidrar till känslor av hopp och mellanmänsklig tillit och är en förutsättning för att människor ska välja att engagera sig i granngemenskap såväl som i föreningsliv och demokrati. Graden av tillit i samhället påverkar flera olika faktorer bland annat folkhälsan. Med lägre

tillit skapas färre främjande gemenskaper som bidrar till ett levande demokratiskt samhälle. I Malmö är avsaknaden av tillit till andra högre än i resten av Skåne och riket och faktorer som sticker ut är till exempel sysselsättning, utbildningsnivå och ålder. Även mellan Malmös geografiska områden syns stora skillnader i tillit till andra.

Figur 3 Avsaknad av tillit till andra per område i Malmö 2022, andel (%) Källa: Koll Agenda 2030 - minskad ojämlikhet.

Nämnden fortsätter arbeta för att skapa fler gemenskaper så som ett aktivt föreningsliv, fritidsgårdar, mötesplatser och främjande aktiviteter. Ett aktivt föreningsliv och deltagande i kulturella aktiviteter kan motverka ohälsa och är en förutsättning för demokratisk delaktighet och utvecklingen av det demokratiska samtalet.

Trygga platser

Samnyttjande av platser och anläggningar är viktiga för att öka tryggheten. Genom att skapa flöden och befolka offentliga rum och närmiljöer kan känslan av trygghet på och runt platsen öka. När flera aktörer nyttjar, utvecklar och formar platser och anläggningar ökar förutsättningarna för gemenskap vilket kan bidra till en ökad känsla av trygghet. Här kan nämnden arbeta på flera håll för att bidra till att skapa trygga platser och miljöer där Malmöborna vill spendera sin tid.

En framgångsfaktor är att se frågan ur ett holistiskt perspektiv och även tänka in faktorer såsom till exempel belysning och busshållplatser, eller att arbeta med ledare och personal för att öka tryggheten i anslutning till fritidsaktiviteter och anläggningar. Nämnden fortsätter att arbeta med stöd för trygghetsskapande åtgärder på anläggningar och mötesplatser men även i samverkan med andra nämnder för att påverka närmiljön och resan till och från platsen.

Att ta sig till sin fritidsaktivitet i en sporthall, på en fritidsgård, en simhall eller annan mötesplats, kräver att du känner dig trygg i ditt eget bostadsområde så väl som i andra delar av staden. Enligt polisens

trygghetsmätning i Malmö 2024 känner sig 56 procent trygga utomhus på kvällstid, även om 18 procent fortfarande upplever att otrygghet begränsar dem i vardagen[1]. Resultaten av polisens trygghetsmätning visar att Malmöborna generellt upplever att tryggheten har förbättrats i staden men skillnaderna mellan stadsdelarna är stora. Det kan jämföras med hur barn och unga har svarat på frågor kring trygghet i sina bostadsområden. Rapporten *Uppväxtvillkor för barn och unga i Malmö* (2024) visar att barn och unga generellt känner sig trygga i sina bostadsområden men även där ser man stora skillnader mellan stadens olika områden. Högst nivå av trygghet i sitt bostadsområde finns bland flickor i delområdena runt Ribersborg och Bellevue (GeSo 7, 96 procent) och lägst nivå av trygghet återfinns bland pojkar i delområdena runt Örtagården och Herrgården (GeSo 10, 77 procent). För fritidsnämnden är det viktigt att utifrån ett hållbarhetsperspektiv motverka skillnader mellan de olika geografiska områdena i staden. Genom uppdraget lokal utveckling kommer nämnden närmare människorna i lokalområdena och kan tillsammans arbeta för ökad trygghet, delaktighet och trivsel i närmiljön och på resan till och från fritidsaktiviteter.

Flerdimensionell ojämlikhet

Ökad ojämlikhet kräver nya sätt att arbeta. De grupper som står långt ifrån att ta del av stadens resurser hamnar längre ifrån när ojämlikheten ökar. Ojämlikhet är ett komplext samhällsproblem som yttrar sig i att människor inte i samma utsträckning som andra kan få rätten till fritid uppfylld. Dessa grupper kan förväntas ha sämre hälsa och livskvalitet och sämre möjligheter att påverka sin omgivning. Fritidsnämnden strävar efter att alla människor, oavsett vem man är och vilka förutsättningar man har, ska kunna ha en meningsfull fritid. För att adressera en ökad ojämlikhet med flera dimensioner behöver nämnden fortsätta sin samverkan med andra nämnder för att hitta flera sätt som möjliggör att fler kan ta del av stadens resurser.

Fritidsnämndens verksamheter är i stort relationella, det handlar om människor som möter människor, service, tillhandahållande, möten och närvaro. Nämndens arbete blir än mer relationellt när fritidsgårdsverksamheten blir mer uppsökande, när idrottsplatsvaktmästare möter och hanterar sociala relationer på idrottsplatserna, i samskapande med civilsamhället och i den lokala närvaron. Fritidsnämnden har mod, och möjlighet i sitt uppdrag, att vara nära Malmöborna vilket är en förutsättning för att bemöta det som skapar ojämlikhet.

Under 2026 fortsätter fritidsgårdsverksamheten arbetssätt med fokus på de lokala förutsättningarna. Detta genom att kraftsamla där behoven är som störst och fritidsgårdar prioriteras i områden med en hög andel barn och unga som lever i socioekonomisk utsatthet och med hög besöksfrekvens. Fritidsgårdsverksamheten fyller en viktig roll i det preventiva arbetet genom sitt uppsökande och relationsbyggande arbete med barn och unga. Genom att erbjuda ungdomarna en trygg och strukturerad miljö, där de kan engagera sig i meningsfulla aktiviteter, kan fritidsgårdsverksamheten fortsatt arbeta främjande och bidra till att minska risken för ogynnsamma beteenden och problem.

Kommande revideringar av föreningsstöd och fördelningsprinciper

Malmö arbetar tillsammans med föreningsliv och civilsamhället för att stärka förutsättningarna och villkoren för föreningslivet på olika sätt. Nämnden bevakar utvecklingen och gör insatser för att förlänga tiden som Malmöborna är aktiva genom att kontinuerligt arbeta med anläggningsutveckling, fördelningsprinciper och föreningsstöd. Fritidsförvaltningen gör vart annat år en översyn av fritidsnämndens regelverk för registrerade föreningar och organisationer. I översynen inför 2024 infördes drop-in för målgruppen + 65 år samt ett undantag för medlemsavgift för att gynna föreningar som är nystartade föreningar av och för ungdomar, till exempel skolidrottsföreningar som väntas få effekt under 2025.

Genom kommande revideringar i fördelningsprinciperna kan fördelad tid i nämndens anläggningar ske utifrån antalet deltagare i respektive träningsgrupp, snarare än träningsgruppens serietillhörighet. Vilket förväntas få effekten att tävlingsmomentet tonas ned i förhållande till att få tillgång till träningstid.

Nämnden kommer att fortsatt göra förflyttningar för att minska strukturella hinder att delta och gynna prioriterade målgrupper. Genom att fortsätta öka träffsäkerheten i bidragssystemen kan nämnden i samverkan med civilsamhället få fler i aktivitet. Vidare handlar det om att säkerställa implementering och uppföljning av regelverk och vidta åtgärder om föreningar eller ledare skapar hinder för likvärdigt deltagande.

I en tid med mycket osäkerhet i vår omvärld fyller nämnden en viktig roll i att, förutom bidragsgivning, erbjuda kunskapsstöd och utbildningar gentemot föreningslivet. Nämnden erbjuder utbildningar för att ge kunskap och konkreta verktyg för att skapa trygghet för barn och unga, hur föreningar kan bli en bättre arbetsgivare samt om nämndens allmänna villkor och grundläggande krav och bidrag.

Lokal utveckling

Fritidsnämndens verksamheter har breda kontakt- och samverkansytor i staden med korta avstånd till Malmös lokalområden och dess aktörer och en tradition av att inkludera och samarbeta med civilsamhället. Fritidsgårdsverksamheten befinner sig i den lokala geografin och syftar till att erbjuda en meningsfull fritid för unga. Stöd till och nära samarbete med föreningsdrivna mötesplatser likaså. I det lokala finns även bad- och rekreationsanläggningarna med upptagning från hela Malmö samt andra delar av Skåne. Det finns en kontinuerlig dialog och stödsystem som värnar föreningslivets utbud av fritidsaktiviteter. Samt den fysiska närvaron i staden i form av skötsel av kommunens idrottsanläggningar samt lokal- och skyddssamordning. Samtliga verksamheter är nycklar i arbetet med att bidra till en mer sammanhållen stad.

Med utgångspunkt i denna erfarenhet tilldelade kommunstyrelsen fritidsnämnden samordningsuppdraget lokal utveckling som en del av sitt grunduppdrag hösten 2024. En ny enhet för lokal utveckling har inrättats och startats upp på fritidsförvaltningen under våren 2025. Den nya enheten

etableras under 2025 och formar uppdraget att samordna kommunens insatser för lokal utveckling.

Uppdraget har till syfte att stödja Malmö stad att bättre förstå och möta lokala behov, att främja närdemokrati och att samordna insatser enligt Agenda 2030 för bättre ekonomiska, sociala och miljömässiga förhållanden. I en inkluderande process mellan Malmö stads nämnder och bolag, civilsamhälle och näringsliv skapas en bild av lokala behov för att rikta insatser rätt. Arbetet bygger på dialog och samverkan för att stärka tillit, öka engagemang och ta vara på initiativ i närområdet. Beroende av de lokala förutsättningarna kan det handla om att öka trivsel och social gemenskap, skapa trygghet, stärka lokala företag, förbättra infrastrukturen eller att på andra sätt främja förhållandena för och tillsammans med invånarna. Arbetet innefattar alla delar av staden och riktar sig till alla Malmöbor, barn som vuxna.

Öka skyddsfaktorerna och minska riskfaktorerna i barns och ungas livsmiljöer

Fritiden har stor betydelse och påverkan på barn och ungas utveckling. Balansen mellan vad som upplevs som krav eller avkoppling kan vara avgörande för om fritiden upplevs meningsfull eller inte. Lagom mycket fritid hänger samman med psykosociala hälsofördelar, medan för lite eller för mycket fritid i stället kan öka risken för psykisk ohälsa. Den psykiska ohälsan bland barn och unga är utbredd i hela staden (Uppväxtvillkor för barn och unga i Malmö, 2024). Förekomst av psykisk ohälsa skiljer sig mellan pojkar och flickor samt mellan olika områden. I delområdena runt Örtagården och Herrgården (GeSo 10) förekommer lägst andel av psykisk ohälsa bland både flickor och pojkar. I delområdena runt Ribersborg och Bellevue (GeSo 7) förekommer högst andel psykisk ohälsa bland flickor samtidigt som samma område har näst lägst andel psykisk ohälsa bland pojkar.

Forskning visar på hur en aktiv fritid kan ha positiv inverkan på till exempel psykiskt mående, skolprestation och känsla av delaktighet. Skyddsfaktorn *upplevelse av tillgång till prosociala fritidsaktiviteter i närområdet* visar hur barnet upplever att det deltar i föreningsliv, kulturaktiviteter eller trossamfund, eller deltar i arbete på fritiden för att hjälpa andra. Barns och ungas upplevelse av fritid i sitt närområde skiljer sig åt mellan stadens områden där områdena i västra Malmö har flest antal barn som anger att de har tillgång till fritid i närområdet.

Det krävs tidiga och samordnade insatser för att tidigare upptäcka och ge stöd till barn och unga som behöver det. Dessa insatser bör ges på den plats där barn och unga befinner sig, exempelvis i förskola, skola, socialtjänst, öppen verksamhet samt kultur- och fritidsverksamhet. Tidiga insatser kan främja en positiv utveckling för barn och unga och hjälper till att optimera samhällets resurser för att förhindra mer kostsamma insatser i framtiden. Fritidsnämndens verksamheter och stöd bidrar till att öka skyddsfaktorerna i barns och ungas uppväxtmiljöer.

För att främja en aktiv fritid och tidigt etablera de kontakter som behövs för

att skapa möjligheter att aktivera sig är fritidsnämndens fortsatta samverkan med andra nämnder viktig.

En god organisation och attraktiv arbetsgivare

Att hitta rätt kompetens är en av de största utmaningar kommuner och regioner står inför. I rapporten Valfärdens kompetensförsörjning av Sveriges kommuner och regioner (SKR)[2] framgår att fram till 2031 kommer välfärdssektorn att behöva anställa 410 000 medarbetare. För att möta kompetensutmaningen lyfter SKR fram ett antal viktiga strategier såsom att minska behovet av fler anställda genom att öka heltidsarbetet, behålla och utveckla medarbetare genom att prioritera arbetsmiljöarbetet, stödja medarbetarnas utveckling och stärka ledarskapet samt att utveckla arbetssätten genom att använda kompetensen rätt och utnyttja teknologin smart.

Nämnden fortsätter arbeta med medarbetarskap utifrån Malmö stads värdegrund kreativitet, respekt och engagemang. Genom att involvera medarbetare i förändringar i ett tidigt skede och ta vara på kompetensen, är målet att medarbetare ska känna sig värdefulla och att de utför meningsfulla arbetsuppgifter. Nöjda medarbetare är mer engagerade vilket i sin tur leder till ännu bättre service till Malmöborna.

Kompetensförsörjning

Som en del i kompetensförsörjningen arbetar nämnden aktivt med att skapa trygga anställningar och kompetenta medarbetare. I detta arbete sker samarbete med andra nämnder för att möjliggöra fler tillsvidareanställningar i staden samt avseende utbildningsinsatser och skapande av platser för arbetsplatsförlagt lärande.

Nämnden fortsätter att arbeta med avdelningsspecifika kompetensmodeller. Dessa kompetensmodeller ska bidra till att säkra kompetensförsörjningen, öka professionaliseringen inom verksamhetsområdena och bidra till att hålla en hög kvalitet i verksamheterna.

Utvecklande ledarskap och tillitsbaserad styrning

Nämnden arbetar utifrån stadens styrdokument för ledarskapsutveckling. För nämnden innebär det bland annat att chefer kommer att kompetensutvecklas i Utvecklade ledarskap samt att förvaltning som helhet, i dialog med medarbetare och fackliga representanter, kommer att definiera och implementera tillitsbaserad styrning i organisationen.

Artificiell intelligens (AI)

Få yrken kommer vara opåverkade av det kraftfulla teknikskifte som nu pågår. Det blir de som kan använda teknologin effektivt i sitt jobb som kommer ha en stor fördel framför de som inte kan. AI kan göra det svåra enklare och effektivisera vardagen. För att säkerställa att kompetensen finns inom staden efterfrågar nämnden en samverkan för att höja kompetens inom AI som helhet. En översyn kring vilka arbetsuppgifter som kan automatiseras skulle med fördel kunna genomföras som helhet i staden varav enklare arbetsuppgifter kan se liknande ut för olika förvaltningarna. Kommande AI-lösningar behöver vara integrerat med verksamhetsdata

samt finnas koppling till verksamhetssystem.

Välfärdsbrottslighet

Välfärdsbrott påverkar vårt demokratiska system på flera sätt, brottsligheten är samhällsskadlig inte bara genom att utnyttja våra gemensamma skattemedel, utan också genom att undergräva tilliten och förtroendet för samhällssystemet. Ett bättre samarbete mellan de bidragsgivande nämnderna i staden förbättrar möjligheter att möta ett föreningsliv i förändring. Fritidsnämndens kompetens behövs för att stadens ambition med utvecklat samarbete med civilsamhället bland annat genom att ansvara för ett nämndsövergripande föreningsregister samt boknings-och bidragssystem. En väg in – ett kommungemensamt föreningsregister är fortsatt viktigt för att förhindra brott mot välfärden, vilket fortsätter vara en del i stadens kontroll och uppföljningsarbete.

[1]Fler i Malmö tycker att polisen bryr sig | Polismyndigheten 2025-05-12

[2]Välfärdens kompetensförsörjning 2021-2031 | SKR

Kommunbidrag

Här besvarar nämnden följande frågeställningar:

- Vilka ekonomiska effekter kan uppnås till följd av förändrat arbetssätt/ samarbete med andra på kort och lång sikt?
- Vilka förändringar som innebär ökade kostnader eller lägre intäkter kommer att påverka nämndens verksamhet 2026? Vilken effekt får detta på nämndens behov av kommunbidrag?
- Vilka förändringar pågår eller planeras inom nämndens verksamhet som innebär minskade kostnader eller högre intäkter? Vilken effekt får detta på nämndens behov av kommunbidrag?

Demografi och ökade anläggningskostnader

Sedan 2017 erhåller fritidsnämnden demografikompensation för att bemöta den årliga befolkningstillväxten för nämndens målgrupper. Enligt beräkningsgrunderna som ligger till grund för demografieffekt av fritidsnämndens totala ansvarsområde är cirka 70 procent demografigrundande. De senaste åren har kostnaderna för aktivitetsytor, idrottsanläggningar och mötesplatser ökat, dock har inte demografikompensationen ökat i samma takt. Det är en utmaning för nämnden att bemöta de tillkommande kostnaderna vid exempelvis byggnation av en ny sporthall och nyanläggning av konstgräsplaner där investeringskostnader ökat markant de senaste åren. Nämndens bedömning är att behovet av nya aktivitetsytor, idrottsanläggningar samt mötesplatser inte matchar det demografiutrymme som erhålls varav har nämnden behövt hantera de ökade kostnader inom befintlig ram. Nämnden har påbörjat en översyn över demografikompensation tillsammans med stadskontoret, dels nivåmässigt, dels ansvarsområde som är demografigrundande. Vilken effekt det kommer ge i dagsläget är i nuläget oklart.

Långsiktiga satsningar

För 2025 fick nämnden medel för att etablera ett mobilt team och införa söndags- och helgöppet inom fritidsgårdsverksamheten. Nämnden ser fortsatt behov av att förstärka verksamheten och erbjuda Malmös unga en trygg och strukturerad miljö även under årets röda dagar. Genom de medlen förstärks det pågående arbetet för att öka jämlikheten i barns och ungas deltagande i kultur – och fritidsverksamhet genom mobila team samt en pilot avseende ökat öppethållande på vissa fritidsgårdar. Nämnden avser främst att utöka öppethållande på söndagar med uppstart under hösten 2025. Permanenta medel är avgörande för att möta målgruppens efterfrågan och säkerställa ökat öppethållande för årets alla dagar. Nämnden gör bedömning att kunna omdisponera 2,0 mnkr inom befintlig ram under förutsättning att nämnden får en kommunbidragsutökning med 4,5 mnkr från 2026 och framåt. För att satsningen ska ge önskad effekt är permanenta medel avgörande såväl som en fortsatt god samverkan med kulturnämnden, arbetsmarknad – och socialnämnden och skolnämnderna.

Internhyresmodell och driftstörningar på nämndens anläggningar

Internhyresmodellen började gälla den 1 januari 2024. Modellen ska möjliggöra styrning för att främja agerande som leder till lägre lokalkostnader för Malmös stad. Internhyresmodellen syftar till att skapa en förutsägbar, tydlig och transparent hyressättning som speglar de faktiska lokalkostnaderna. Nämnden är i grunden positiv till modellen men det finns en del utmaningar för fritidsnämnden med stort anläggningsbestånd. Modellens grundidé är att lokalhyran ska bli lägre efterhand, eftersom kapitalkostnaderna minskar med tiden, dock enbart om investeringar i motsvarande storlek görs. Fritidsnämnden har en del äldre anläggningar vilka kräver underhåll och investeringar och där nämndens internhyra kommer att öka för de anläggningarna. Ett sådant exempel är Hyllie sportcenter som sedan hösten 2024 är i kommunal regi. En anläggning som är betydelsefull för Malmöborna, men i behov av underhåll. Hylliebadet är ett annat exempel, kostnaden för lokalhyran minskade från 2024 till 2025, tio år efter att den driftsattes, men anläggningen kräver underhållsarbete och investeringar efter tio år vilket förväntas öka hyreskostnad framöver.

För att nämndens årliga internhyra ska vara förutsägbar krävs en långsiktig planering bortom den årliga underhållsplaneringen. Här är samverkan med servicenämnden för att dela information om framtida underhåll och verksamhetsanpassningar mellan lokalförsörjare och lokalnyttjare av största vikt.

Driftstörningar på nämndens anläggningar

Fritidsnämnden ansvarar för besöksanläggningar såsom bad och rekreationsanläggningar. Besöksanläggningarna, framför allt badanläggningar präglas av löpande driftstörningar som påverkar verksamheten, Malmöbornas möjlighet till utbudet samt nämndens ekonomi. Det förekommer planerade stängningar av anläggningar som planeras in för att skapa så lite påverkan som möjligt för verksamhet och målgruppen. Inte sällan förlängs stängningar av olika faktorer som fritidsnämnden inte har rådighet över. Konsekvenserna av planerade driftstörningar i form av intäktsbortfall, planerar nämnden in i kommande budget. Oplanerade driftstörningar påverkar fritidsnämndens befintliga ekonomiska ram eftersom en omDispositionering av medel behöver ske, vilket innebär att nämnden behöver prioritera bort något annat för att ha budget i balans. Följden blir att Malmös föreningsliv samt Malmös barn och unga drabbas i dessa prioriteringar eller att planerade satsningar riskerar att sättas i paus.

Både planerade och oplanerade driftstörningar som medför stängningar pressar nämndens ekonomi då intäkterna uteblir, men kostnaderna förblir densamma, framför allt lokalhyran och personalkostnader. Vid längre stängningar kan det vara möjligt att flytta personal mellan verksamheter och det är något fritidsnämnden alltid har i beaktandet. Stängningar och driftstörningar förekommer även på anläggningar där fritidsnämnden har föreningsdrift (utepad) samt extern entreprenör (ex Sibbarp kallbadhus) som inte sällan kräver en kompensation på grund av intäktsförlust till följd av driftstörningar. Innan nuvarande internhyresmodellen låg

kompensationsansvaret hos lokalförsörjaren, det vill säga servicenämnden. Nämnden efterfrågar modell för kompensation vid driftstörningar som leder till inkomstbortfall.

Hyllie sportcenter

Fritidsnämnden tog över driftansvaret i oktober 2023 med en förlust på 5 mnkr utifrån ursprungsavtalet. Nämnden beslutade i december 2024 att fortsätta driftansvaret i kommunal regi. Genom att behålla verksamheten i egen drift kan nämnden skapa förutsättningar för fler att utöva en aktiv fritid på sportcentret och påverka verksamhetens inriktning i relation till fritidsnämndens mål och prioriterade målgrupper. Detta underlättas av nämndens etablerade samarbete med föreningslivet. Sedan sportcentret togs över i kommunal regi har beläggningen dagtid ökat avsevärt då samarbete med den kommunala skolan och friskolor samt Malmöuniversitet har initierats. Dessa tvärsektoriella lösningar genererar både ökade verksamhetsintäkter och ett mervärde för stadens fritids- och idrottsliv i stort. Fritidsnämnden har sedan övertagandet arbetat intensivt med att utveckla anläggningen och för 2025 har ytterligare åtgärder och satsningar planerats. Utvecklingsarbete samt samarbete med olika aktörer är avgörande för att anläggningen ska maximera sin beläggningsgrad.

Stadionområdet

Malmö stad ska tillsammans med berörda aktörer utveckla Stadionområdet till ett starkt profilområde för Malmö med en regional och nationell attraktionskraft inom område för idrott, utbildning och evenemang. Malmö stadion är en anläggning som idag används av såväl föreningsidrottare och idrottskolelever som av arrangörer och fritidsförvaltningens personal. Stadionområdets har kommit in i en utvecklingsfas där det finns påverkan och konsekvens för aktörer på området. I första hand kommer rivningen av Malmö stadion medföra konsekvens för andra av nämndens anläggningar som ska användas som ersättningsanläggningar under realiseringen av nya stadionområdet. Till exempel brottningen som flyttar från Stadionområdet till Hyllie sportcenter och som kommer leda till ett intäktsbortfall årligen från och med 2026.

Investeringsnivån från 2028 och framåt är främst kopplad till stadionområdets utveckling, framför allt multihallen, framtida kontor, den nya stadion samt Heleneholmsbadet. Den ökade investeringsnivå innebär ökade driftskonsekvenser för nämnden i avskrivning och ränta. Nämnden bedömer att de ökade driftskonsekvenserna kopplade till investeringar träder i kraft från 2028 och framåt.

Ny simanläggning

En ny simanläggning beräknas kunna driftsättas under slutet av 2028 början av 2029. Anläggningen kommer att rikta sig till skolsim och simskolor, men kommer att vara tillgänglig för allmänheten främst i form av motionssim. Tillkommande årliga driftskostnader är av den storleken att fritidsnämnden inte kan hantera det inom befintlig budgetram. Fritidsnämnden kommer äska utökat kommunbidrag för simanläggningen och dess uppstartskostnader 2027.

Hyllie sporthall och Vintrie sporthall

Hyllie sporthall

Hyllie sporthall med tillhörande fritidsgård beställdes år 2019 (FRI-2019-700). I ärendet beskrevs de förväntade kostnaderna för hyra och drift av sporthallen till totalt 3,5 mnkr. Efter avräkning av grundskolenämndens del förväntades kostnaderna för fritidsnämnden att bli 2,2–2,5 mnkr per år. Totalt uppskattat hyresbelopp inklusive fritidsgård uppgående 3,5–3,8 mnkr för sporthall och fritidsgård. Ett nytt hyresförslag presenterades för fritidsnämnden 2022 (FRI-2022-801) med hyreskostnad 6,59 mnkr för sporthall och fritidsgård. Av denna hyra var 900 tkr beräknade för fritidsgårdslokalerna. Hyran om 6,59 mnkr var beräknad enligt komponentavskrivningsprincipen och räntesatsen 1,25 procent.

Inför budget 2025 med den nya internhyresmodellen blev det känt att ny hyra för sporthallen och fritidsgården uppgår till 9,78 mnkr per år. Orsaken till den högre hyreskostnad förklaras med att investeringskostnaden ökade från 120,44 mnkr till 139,40 mnkr samt att under projektens gång har internränta ökat från 1,25 procent till 2,50 procent. Konsekvenserna och den ökade hyran blev känt för fritidsnämnden först med internhyresmodellen 2025. Den ökade kostnaden ryms inte i fritidsnämndens befintliga ram och därmed äskar fritidsnämnden en utökning av kommunbidrag från 2026 och framåt med 2,3 mnkr (mellanskillnaden från det påskrivna hyresavtalet till den faktiska hyran plus avräkning 37 procent grundskolenämnden) för Hyllie sporthall.

Hyllie sporthall Lokalhyra enbart	Fritidsgård lokalhyra tkr	Fritidsförvaltningen sporthall lokalhyra tkr	Grundskoleförvaltningen Sporthall (hyra) 37% (ekonomisk överenskommenhet) tkr	Totalt lokalhyra tkr	Totalt lokalhyra tkr Fritidsförvaltningen
2019 FRI-2019-700	875	2 625	971	3 500	2 529
2022 FRI-2022-801	900	5 690	2 105	6 590	4 485
2025 enligt internhyresmodell	1 760	8 020	2 967	9 780	6 813
Äskat kommunbidrag				2 328	

Vintrie sporthall

Vintrie sporthall beställdes år 2019 (FRI-2019-3098). I ärendet 2019 beskrevs de förväntade kostnaderna för hyra och drift av sporthallen till totalt 3,1–3,4 mnkr. Precis som med Hyllie sporthall presenterades ett nytt hyresavtal 2022 som genererade en hyra på 6,90 mnkr (baserat på investeringskostnad 123,8 mnkr och internränta 1,25 procent). Inför budget 2025 och med nya internhyresmodellen blev det känt att ny hyra för sporthallen uppgår till 9,3 mnkr. Konsekvenserna och den ökade hyran blev känt för fritidsnämnden först i internhyresmodellen 2025, utökningen ryms inte i fritidsnämndens befintliga ram och därmed äskar fritidsnämnden en utökning av kommunbidrag från 2026 och framåt med 1,5 mnkr (mellanskillnaden från det påskrivna hyresavtalet till den faktiska hyran plus avräkning 37 procent grundskolenämnden) för Vintrie sporthall.

Fritidsnämndens totala äskande av utökat kommunbidrag för båda sporthallarna uppgår till 3,84 mnkr från 2026 och framåt.

Vintrie sporthall Lokalhyra enbart	Fritidsförvaltningen sporthall lokalhyra tkr	Grundskoleförvaltningen Sporthall (hyra) 37% (ekonomisk överenskommen) tkr	Totalt lokalhyra tkr	Totalt lokalhyra tkr Fritidsförvaltningen
2019 FRI-2019-3098	3 400	1 258	3 400	2 142
2022 FRI-2022-xxx	6 900	2 553	6 900	4 347
2025 enligt internhyresmodell	9 300	3 441	9 300	5 859

Äskat kommunbidrag

1 512

Digital bokning och inpassering

Under 2025 kommer allmänheten få tillgång till digital bokning och inpassering av stora sporthallar. Det långsiktiga målet är att flera sporthallar och stora gymnastiksalor ska vara tillgängliga för bokning av allmänheten samt underlätta för föreningar som genom tagg och kod kan beträda tilldelade lokaler.

Effektiviseringen kommer bland annat vara i form av tidsbesparing i administration för bokning och betalning. Men framför allt i att ett tidskrävande moment för idrottsplatsvaktmästare att öppna och stänga lokaler minskar, vilket även leder till en betydande miljöförbättring med mindre transporter samt minskade transportkostnader. Den tiden personalen använder för att öppna och stänga hallar kan användas till att utveckla verksamheten genom att mer tid kan avsättas till kvalitetshöjande insatser.

Stiftelsen Malmö Sommargårdar

Stiftelsen Malmö Sommargårdar driver sommarkoloniverksamhet i Höllviken och Hästveda för skolbarn och förskolebarn bosatta i Malmö. För år 2025 får stiftelsen 18 299 tkr i bidrag från fritidsnämnden.

Stiftelsen äskar en uppräknings av 2026 års bidrag med 3,0 procent. Fritidsnämndens kommer att besluta om uppräknings på bidraget inför nämndsbudget 2026 utifrån de budgetförutsättningarna som nämnden erhåller.

Stiftelsens budgetskrivelse för 2026 bifogas som underlag för kommunfullmäktiges ställningstagande för de äskanden som ligger utanför fritidsnämndens ansvarsområde.

Begäran om investeringsram

Fritidsnämndens investeringar avser huvudsakligen ersättningsanskaffning av maskiner och utrustning till drift och skötsel av idrottsanläggningar och inventarier till nya lokaler.

Fler inslag av automatisering samt att robotisera ska medföra effektivisering på längre sikt. De senaste åren har fritidsnämnden investerat i robotgräsklippare som numera finns på varje fotbollsplan. Nämnden ser flera vinster med övergång till robotgräsklippare som på längre sikt kunna mätas i effektivisering samt i miljöeffekter. För att ligga i framkant med automatisering och robotisera avser nämnden göra fler investeringar inom området, vilket förväntas få effekter utifrån ett ekonomiskt, kvalitetsmässigt, arbetsmiljömässigt och miljömässigt perspektiv.

Investeringsnivån från 2028 och framåt är främst kopplad till stadionområdets utveckling, framför allt multihallen, framtida kontor, den nya stadion samt Helenehomsbadet.

Investeringsram

Begäran om investeringsram 2026 samt plan för 2027–2031 (belopp i tkr)

Investeringstyp	Begäran 2026	Plan 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030	Plan 2031
	15 000	15 000	25 000	28 000	28 000	28 000
Summa investeringsram	15 000	15 000	25 000	28 000	28 000	28 000